

Pormestari Kalle Ikkelän kuuleminen klo 17:05

Puheenjohtaja aloittaa ehdottamalla kysymysten läpikäyntiä ja mahdollista taukoa, mikäli pormestari aikoo puhua pitkään.

Pormestari vastaa, ettei ole tarkoitus puhua pitkään.

Puheenjohtaja esittää aloittamalla 1. kysymyksestä ja kysyy, onko pormestarilla jokin johdanto puheenvuoro millä haluaa aloittaa?

Pormestari kertoo, että pormestarimalli on kohtuu uusi asia kunnalle, vasta 8 vuotta ollut käytössä. Pormestarin mielestä pormestarimalli on erilainen, jos on tottunut johonkin toiseen ja epäselvyyksiä voi siten nousta esiin. Pormestari sanoo, että hallintosääntö rajaa hyvin roolit ja tällä pormestarimallilla on saatu asia hyvin tehtyä. Tavoitteita on asetettu ja niitä on saavutettu, siitä huolimatta, että on ollut todella vaikeita tilanteita kuten Korona, Ukrainan, sota, korkea korot ja inflaatio, huono rakennustarvikkeiden saatavuus, jne. Pormestari itse kokee, että nämä saavutukset eivät onnistu muuten kuin hyvällä yhteistyöllä ja ryhmien kesken onkin tavattu todella paljon ja asioita on käyty läpi. Joistakin asioista on äänestetty mutta on myös tehty monia ratkaisuja, joista ei olla äänestetty, kuten 88 miljoonan investointiohjelma. Yksimielisyys on ollut niistä asioista mitä on haluttu edistää. Pormestari pitää kokonaisuusarviointina asioita hyvin onnistuneina ja että syy siihen on ollut kaikkien yhteinen panos.

Pormestari kertoo, että on lukenut läpi kuulemisia ja sanoo yleisluontoisesti, että hän on toiminut lain mukaisesti tomissaan. Hän selostaa, että pormestarin tehtävät on määritelty hallintosäännössä kohdassa 4.1, missä hänen vastuullaan on kansliapäällikön esihenkilönä toimiminen, kunnanhallituksen ja johtoryhmän jäsenenä toimiminen. Pormestarin tekemät päätökset liittyvät pääosin kansliapäällikköä koskeviin asioihin. Muuten viranhaltijapäätöksiä pormestari ei tarjoakaan. Kansliapäällikön ja viranhaltijoiden tehtävät määritellään myös hallintosäännössä, ja toimivaltarajat ovat selvät ja niitten sisällä toimitaan kuten hallintosääntö sallii. Kuulemisen sisältöihin Pormestari kommentoi, että ne ovat yleisluontoisia ja subjektiivisia kuultavien tuntemuksia, jotka sisältävät hänen mielestään jopa osittain epäsopivaa moitearvostelua hänestä itsestään, jolla ei taas ole yhteyttä pormestarin tehtävän hoitamiseen.

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 2. kysymyksen.

Pormestari vastaa, että valiokunnalle on esitetty virheellisiä väittämiä sidonnaisuusilmoituksesta. Pormestari kertoo, että on ollut ainoa omistaja kyseisessä pöytälaatikkofirmassa aloittaessaan pormestarina elokuussa 2021. Kertoo, että on ilmoittanut sidonnaisuutensa täysin oikein ja, että luopui yrityksen omistuksesta syksyllä 2022.

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 3. kysymykseen.

Pormestari vastaa, että hän olettaa tapahtuman olevan itseasiassa vuoden 2023 syksyltä, eikä vuoden 2024 keväältä, kuten valiokunnan dokumentissa oli merkitty. [REDACTED]

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 4. kysymykseen.

Pormestari vastaa, että kunnanhallitus on päättänyt kokouksessaan 16.9.2024 sivistysjohtajan viran auki julistamisesta. Haastatteluryhmään kuului ensimmäisellä haastattelukierroksella Pormestari itse, Arto Lindberg, Anna Yltävä, Outi Huusko, Ari Nyman, Jari Immonen, Reijo Siltala ja Satu Kuivasto. Toisella haastattelukierroksella ryhmään tuli mukaan lisäksi koko kunnanhallitus. Kunnanhallitus on kokouksessaan 25.11.2024 päättänyt yksimielisesti esittää valtuustolle, että virkaan valitaan Tiina Simons. Valtuustoryhmien toiveiden mukaisesti molemmat kärkikandidaatit osallistuivat Teams-yhteydellä valtuuston informaatiotilaisuuteen keskiviikkona 4.12.2024. Toimivalta valtuuston kokousten ja valtuustoinformaatiotilaisuuden osalta on valtuuston puheenjohtajalla.

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 5. kysymyksen.

Pormestari vastaa, että kunnanhallituksen tiedoksisaanti ja informointi on hoidettu kuntalain ja kunnan hallintosäännön mukaisesti. Lain tulkinta ja menettelytavat on sovittu ja tarkastettu viranhaltijoiden kanssa.

Pormestari vasta kysymyksen kohtaan a). Pormestari kertoo, että kuntakehitysjohtajan esihenkilö, eli kansliapäällikkö, on käynyt luottamukselliset keskustelut kuntakehitysjohtajan kanssa. Pormestari on ollut läsnä keskustelun aikana. Pormestari esitti kunnanhallitukselle kuntakehitysjohtajan tekemän ratkaisun irtisanoutua virastaan ja siirtyä määräaikaiseen hankepäällikön tehtävään. Pormestari sanoo, että valtuusto myönsi eron ja henkilö valittiin hankepäällikön tehtävään. Kertoo, että kuntakehitysjohtajan ja kansliapäällikön välisten keskustelujen sisällöt ja muistiot ovat kyseisellä kansliapäälliköllä. Kansliapäällikkö on toiminut toimivaltuuksien mukaisesti.

Pormestari vastaa kysymyksen kohtaan b). Kertoo, että TE 2025 uudistus toi kunnille uusia vastuita. Pormestari sanoo, että laki yhteistoiminnasta velvoittaa kuntaa käymään neuvottelut henkilöstön kanssa muutostilanteessa. Kertoo, että viranhaltijat tekevät oman toimivaltaansa rajoissa päätöksiä ja noudattavat lakia ja, että viranhaltijat ovat toimeenpanneet valtuuston hyväksymän talousarvion päätöksiä.

Pormestari vastaa kysymyksen kohtaan c). Pormestari kertoo, että kunnanhallitusta on informoitu lain puitteissa ja yksilön suojasta huolehtien ja, että lain tulkinnat on aina tarkistettu viranhaltijoita.

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 6. kysymykseen.

Pormestari viittaa oman avustajansa OTT Tolvasen oikeudellisten arvioiden johtopäätöksiin. Pormestari vastaa OTT Tolvasen kirjoituksen lukien, että kyseinen kansliapäällikkö aloitti perehdytysjaksolla, joka kesti noin 2 viikkoa (15.5.2024 - 31.5.2024) jolloin hänelle maksettiin yhtä suurta palkkaa kuin talousjohtajalle ja hallintojohtajalle, jonka määrä oli 7682,71 €. Pormestari allekirjoitti viranhoitomääräyksen. Kansliapäällikön aloittaessaan virassaan 1.6.2024 maksettiin tälle kansliapäällikölle täysi palkka. Pormestari mainitsee vielä, että nämä vastaukset (ja lisää) löytyvät OTT Tolvasen arvioista.

Puheenjohtaja kysyy miksi johtajasopimusta ei tehty?

Pormestari vastaa, että laki ei velvoita johtajasopimusta viranhaltijoille, kunnassa ei aikaisempaa käytäntöä tälle ole, hallintosääntö ei tunne johtajasopimusta, eikä valtuusto ole sellaista vaatinut.

Matti Tolvanen vastaa, että kuntalaki tuntee vain kunnanjohtajalle tehtävät lopulliset johtajasopimukset. Hallintosäännössä toki voisi olla mahdollista tehdä muillekin, mutta Tuusulan hallintosäännössä sitä ei ole. Tolvanen epäilee, että olisiko sitä (johtajasopimusta) voitu edes tehdä, kun siihen ei ole normia olemassa.

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 7. kysymykseen.

Pormestari vastaa, että lakisääteinen vuoropuhelu henkilöstön edustajien kanssa toteutetaan Tuusulan kunnassa yhteistyökomiteassa ja että hänen läsnäolonsa on kirjattu yt-komitean pöytäkirjoihin. Pormestari kertoo, että hänen suhteensa pääluottamusmiehiin on asiallinen ja, että hän arvostaa heidän työtään. Pormestari kertoo, että kun sai kyseessä olevat kirjeet oli hän pyytänyt viranhaltijoilta, eli kansliapäälliköiltä ja henkilöstöjohtajalta, selvitykset esitetyistä asioista ja varmistanut, että yhteistoimintaa edistetään tunnistettujen parannuskohteiden osalta.

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 8. kysymykseen.

Pormestari vastaa, että hallintosäännön mukaan kansliapäällikkö on johtoryhmän puheenjohtaja ja johtoryhmän kehittäminen on kansliapäällikön vastuulla. Johtoryhmän toimintaa on kehitetty merkittävästi eteenpäin kuluvalle valtuustokaudella. Johtoryhmässä varmistetaan kuntastrategian ja kuntalaisten edun toteutumisen kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti. Kansliapäällikkö informoi kunnanhallitusta ja kunnanvaltuustoa johtoryhmän työskentelystä.

Puheenjohtaja siirtyy kuulemisessa 9. kysymykseen.

Pormestari sanoo, että kysymys oli aavistuksen epäselvä, mutta sanoi, että hallintosäännön mukaan kansliapäällikkö vastaa päätösten toimeenpanosta ja viittaa suoraan hallintosäännön 15 pykälän 4 kohtaan.

Puheenjohtaja ohjaa, että seuraavaksi kuullaan OTT Matti Tolvasen lausunto asiaan liittyen.

[REDACTED]

Tolvanen käy läpi kuntalain 34.3 §:n jossa säädellään pormestarin erottamisesta epäluottamuksen johdosta. Kertoo miten kunnanjohtaja koskeva säännös on hieman poikkeava koska siinä on ilmoitettava jo asian valmistelun aikana mihin luottamuksen menetys perustuu, mutta että samoja perusperiaatteita tulee silti ottaa huomioon pormestarin asiassa koska pormestaria ei saa mielivaltaisesti erottaa. Tolvanen muistuttaa, että hallintovaliokunta on korostanut, hallituksen esityksestä poiketen, perusteluvelvollisuutta pormestarin erottamisessa. Hallintolain periaatteet, kuten tarkoitussidonnaisuuden periaate, eli päätösvaltaa saa käyttää ainoastaan hyväksyttäviin tarkoituksiin, joka tässä on kunnallinen itsehallinto ja kunnan etu. Tolvanen huomauttaa, että huhupuheita ei saa ottaa luottamusarvioinnin perusteiksi (viittaa KKO:n päätökseen Kittilän tapauksessa 2003:17). Jos luottamuksen selvittämisen yhteydessä saadut tiedot eivät pidä paikkaansa, niin ei niitä voisi ottaa huomioon, kun tehdään arviointia. Ratkaisevaa arvioinnissa on se syy mihin epäluottamus perustuu.

[REDACTED]

[REDACTED] Tolvanen katsoo, että sidonnaisuusilmoitukseen liittyen on valiokunnan käytössä ollut vanhentunutta tietoa.

Tolvanen kertoo miten materiaalin perusteella tässä ei ole mitään virkavelvollisuuden rikkomista ei ole havaittavissa, mutta myöntää että viime kädessä luottamuksen arviointi on poliittista harkintaa, mutta täysin vapaata harkintaa se ei ole. KHO on korostanut kunnanjohtavia koskeissa päätöksissä, että pitää olla asialliset perustelut epäluottamuslauselmaa antaessa.

Pormestarin asema on luottamushenkilö ja hänen päätehtävänsä on poliittinen ohjaus. Viranhaltijat valmistelevat ja panee täytäntöön päätökset.

Tolvanen kommentoi, että pormestarijärjestelmissäkin on eroavaisuuksia ja että ne vaihtelevat kunnittain. Joissakin kunnissa pormestari on lähempänä kunnanjohtajaa ja niissä pormestari saattaa tehdä viranhaltijapäätöksiä. Tuusulassa on enemmänkin poliittinen malli, jossa pormestari näyttää olevan viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välissä. Tämä tulisi ottaa huomioon, kun luottamusta arvioidaan, eli pormestari ei vastaa siitä mitä virnahaltijat ovat tehneet omalla vastuullaan eri asioissa.

Tolvanen kertoo vielä, että hänen tekemässään kirjallisissa arvioissa on asioista vielä syvällisemmin.

Puheenjohtaja ohjaa pitämään noin kymmenen minuutin tauon, jonka jälkeen jatketaan mahdollisilla lisäkysymyksillä.

Kuuleminen jatkuu 17:47

Puheenjohtaja selostaa, että valiokunnalta on tullut neljä tarkentavaa kysymystä, joista ensimmäinen liittyy kansliapäällikön johtajasopimukseen.

Puheenjohtaja kertoo kuinka [REDACTED] oli pyytännyt johtajasopimuksen tekemistä mutta että asia ei ollut mitenkään kunnanhallituksessa esillä, joten mikä on pormestarin käsitys tämän asian kulusta?

Pormestari vastaa, että nyt uuden kansliapäällikön kanssa on ollut erilainen prosessi, jossa uusi kansliapäällikkö toivoi johtajasopimusta jo rekrytoinnin aikana. Pormestari huomauttaa, kuten aiemmin totesi, ettei meillä ole käytäntöä asiasta. Pormestari sanoo, että olivat jossain kohtaa käyneet kaikki Suomessa olevat kansliapäälliköiden johtajasopimukset läpi ja todenneet niitten sisällön suppeaksi ja ne käytännöt mitä niissä määriteltiin, oli jo normaalia toimintaa kunnassa. Kun [REDACTED] tästä asiasta aikoinaan hieman ennen aloitustaan kyseli Pormestari vastasi hänelle kertomalla, että kun he on perehtyneet johtajasopimuksiin niin Tuusulassa on jo useimmat sopimusten sisältämät asiat ollut jo normikäytäntöä.

Puheenjohtaja siirtyy seuraavaan kysymyksen ja kysyy Pormestarilta, että miten tämä näkee oman asemansa yhteistoimintamenettelyssä ja mikä Pormestarin rooli hänen omasta mielestään on siinä työskentelyssä. Puheenjohtaja kertoo, että tämä kysymys pohjautuu nyt siihen, kun YT-sopimus irtisanottiin yksipuolisesti vuonna 2022.

Pormestari vastaa, että kuten aiemmin vastasi, niin yhteistoiminta tapahtuu Tuusulassa YT-komitean kautta minkä kokouksiin hän on osallistunut aina kun on mahdollista. Pormestari kertoo, että yhtenä pykälänä on toimialueiden kuulemiset, jossa kansliapäällikkö ja toimialueiden johtajat käy läpi ne toimialueiden kuulumiset. Samassa pykälässä Pormestari on kertonut omat näkemyksensä siihen liittyvistä eri asioista, kuten kunnan kehittymisestä, talousarvioprosessista, tulevista jutuista, jne. Muuten pormestarilla ei ole roolia yhteistoiminnassa ja suurempi rooli on viranhaltijoilla, jonka myös hallintosääntö sanoo. Pormestari sanoo, että hänellä ei ole roolia tämän YT-sopimuksen irtisanomisessa ja, että hän sekä viranhaltijat on toimineet täysin hallintosäännön mukaisesti.

Puheenjohtaja esittää seuraavan kysymyksen Pormestarille, missä kysyy mitä [REDACTED] johtaneessa asiassa oikein tapahtui?

Pormestari vastaa, että se väite oli perätön ja hän on tuonut viranhaltijoiden tietoon ne tiedot mitä hänellä oli ja kysynyt viranhaltijoilta olivatko he käyttäneet parasta harkintaa asiassa. Viranhaltijat vastasi, että he olivat harkinneet asiaa ja tekivät tonttivarauksen, joka kuitenkin myöhemmin purkautui.

Puheenjohtaja esittää viimeisen lisäkysymyksen ja viittaa alkuperäisen listan 2. kysymykseen ja viittaa yrityksen omistussuhteisiin, jossa Pormestari oli 99 % omistaja ja [REDACTED] 1 %, niin milloin muutos kirjattiin yrityksen tietoihin?

Pormestari vastaa, että valiokunnan tieto on ollut virheellistä. Pormestari kertoo, että tietää asiasta varsin paljon koska on työskennellyt aikaisemmin yritysdatan asiantuntijana ja, että asiakastiedon tiedot eivät ole virallisia dokumentteja ja, että asiakastiedon tiedot kerätään, kun yritys perustetaan ja

saattaa ehkä päivittää tietoja kolmen vuoden kuluttua. Pormestari sanoo, että asiakastieto ei ole virallinen rekisteri ja sen tiedot eivät ole ajan tasalla.

Valiokunnan jäsen kysyy vielä, että mistä tiedämme mikä se omistus on ollut, kun meillä oli väärät tiedot ja tietoja ei voida mitenkään tarkistaa?

Pormestari vastaa, että hän on ilmoittanut sidonnaisuustietonsa oikein ja omistanut yrityksen sataprosenttisesti.

Puheenjohtaja kertoo prosessista ja mitä tapahtuu seuraavaksi ja kysyy Pormestarilta, että haluaako lausua KH:n lausunnon jälkeen?

Pormestari vastaa, että haluaa varata mahdollisuuden vastata siihen.

Pj kysyy riittääkö viikko (7 päivää) vastausajaksi?

Pormestari vastaa, että uskoisi tämän riittävän.

PJ kysyy vielä, että voidaanko lausunto toimittaa sähköpostitse?

Pormestari vastaa, että se sopii.

Pj kysyy vielä onko kaikki tarpeellinen kysytty. Ei tule muita kommentteja

Pormestari sanoo toimittavansa kirjallisen lausuman välittömästi kuulemisen jälkeen.